

MUHABBET YÜKLÜ KERVANA HÜRMET İÇİN HAZIRLANDIK

Surre Alayı konulu tema proje çalışmamız Kurumumuz öncülüğünde; Gaziantep İl Müftülüğü, Hac Daire Başkanlığı ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Turizm Daire Başkanlığı işbirliğiyle tamamlanmıştır. Proje kapsamında hazırladığımız “Surre Alayı” sergimizin açılışı, 27 Mayıs 2024 Pazartesi günü Kahraman Emmioğlu Kültür ve Sanat Merkezi’nde gerçekleşmiştir. Sergimiz 7 Haziran 2024 tarihine kadar ziyarete açıktır. Sergimizde, Kurumumuz tarafından hazırlanmış Surre Alayı ve İslam konulu birçok değerli eser ve obje yer almaktadır.

**SURRE ALAYI
SEGİ VE SUNUMU**

**FERAŞET
ÇANTALARININ
TAKDİMİ**

**DEĞER KOLEJİ
BAHAR ŞENLİĞİ
ANNELER GÜNÜ
ETKİNLİĞİ**

**KURUM
ZİYARETLERİ**

NE DEMEK SURRE

Sözlükte “içine altın ve para gibi kıymetli eşyaların konulduğu kese” anlamına gelen **SURRE** kelimesi terim olarak her yıl hac döneminden önce genellikle Mekke ve Medine halkına dağıtılmak için yollanan para, altın ve diğer eşyaları ifade eder.

Haremeyn’e surre gönderilmeye ne zaman başladığı tam olarak belli olmamakla birlikte bu âdetin Abbâsîler zamanında ortaya çıktığı görüşü hâkimdir. Surrenin konulduğu, develere yüklenen bir çeşit vasıta olan mahmil de ilk defa Abbâsîler devrinde kullanıldığı, Abbâsîlerden başka Fâtımîler, Eyyübîler ve Memlük sultanları da Haremeyn’e surre yolladıkları bilinmektedir.

Osmanlılar zamanında Haremeyn’e ilk Surre kuvvetli ve yaygın rivayete göre ilk olarak Çelebi Sultan Mehmet tarafından gönderilmiştir. Daha sonra başka padişahların da Surre Alayı gönderdiği görülse de Osmanlı padişahları, 1517’de Haremeyn’in Osmanlı yönetimine girmesinden itibaren surreyi düzenli biçimde gönderdiler. Bu anlamda ilk surrenin daha Yavuz Sultan Selim Kahire’de iken yollandığı bilinmektedir. Kanuni Sultan Süleyman döneminden itibaren surre gönderilmesi daha düzenli bir hal almıştır.

Osmanlı Devleti, kuruluşundan itibaren diğer Türk-İslam Devletleri gibi Haremeyn'e olan ilgi ve alakalarını her fırsatta göstermiştir. Her yıl hac mevsiminde Mekke ve Medine şehirleri ahalisine, çöl Araplarına, urbanlara, Haremeyn'i Şerifeyn'de hizmet eden imam, müezzin, ferraş vb. gibi görevlilere, hazırlamış olduğu Surre Alayı ile nakdi yardımlar yanı sıra yazma kuranlar, kıymetli örtüler, sanduka puşideleri, inci-elmas ve yakut gibi kıymetli taşlar, kuran mahfuzları, rahleler, avizeler, askılar, kandiller, şamdanlar, buhurdanlıklar, hat levhaları, kilit ve anahtarlar gibi hediyeler göndermiştir.

Surre ile birlikte Kâbe örtüsünün dışında, Kâbe'nin kapısının perdesi, Kâbe kuşağı, Kâbe'nin iç örtüleri, Kâbe anahtarı, Ravza-ı Muhatara perdeleri ve örtüleri ayrıca Medine-i Münevverede bulunan Peygamber Efendimiz (s.a.v.) türbesiyle sahabesinin mezarları üzerindeki örtülerin değiştirilmesi için yeni örtüler gönderilmiştir.

Dört asır boyunca her sene, uzun bir aşk mektubu gibi İstanbul'dan Medine'ye ve Mekke'ye uzanan Surre Alayı, 1916 yılında Şerif Hüseyin'in isyanı sebebiyle Medine'ye kadar gidebilmiş, Mekke'ye varamamıştı. Sonraki iki yılda ancak Şam'a kadar ulaşabilen hediyeler, 1919'dan sonra yollanamaz olmuştu. Böylece 400 yılı aşkın süredir aksatmadan sürdürülen bir gelenek sona ermişti.

FERAŞET ÇANTALARI

Gaziantep İl Müftülüğünün 28 Mayıs'ta yolcu edeceği ilk Hac Kafilesini uğurlama merasimi, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Başkan Vekili Sayın Abdulkadir SÖKÜCÜ, Gaziantep İl Müftü Vekili Sayın Dr. Ramazan YILDIRIM'ın konuşmaları ve dualarıyla başlamıştır. Merasimde Surre Alayları Sergimiz kapsamında Haremeyn-i Şerife'de görevlilere teslim edilmek üzere Feraşet çantaları Enstitü Müdürümüz Sayın Emine ÖZDEMİR'tarafından kafile başkanlarına takdim edilmiştir.

FERAŞET, Arapça bir kelime olup sermek, döşemek, süpürmek manalarına gelir. Osmanlı terimlerinde ferrâş; vakıf eserlerini temizleyip süpürenlere denmektedir. En özel hâliyle bu tabir; Mekke-i Mükerre ve Medine-i Münevvere'deki mukaddes yerleri temizleyen hizmetliler olarak kullanılır. Kâbe-i Muazzama ve Peygamberimiz'in Hücre-i Saadet'i başta olmak üzere mübarek mekânların süpürülmesi ve temiz tutulması tam olarak da ferâşet kelimesinin karşılığıdır aslında.

İstanbul'dan her yıl hac öncesi yola çıkan Surre alaylarıyla bu kutsal beldelerin yoksullarına ve hizmet ehline yıllık hediyeler yollanır ve bunların konulduğu çantalara "ferâset çantası" denilirdi. Deriden imal edilen bu çantalar uzun ve çetin yol şartlarına dayanıklı olarak üretilir, bir yüzüne gönderenin, diğer yüzüne ise alıcının ismi yazılırdı. Nakdi yardımlar yanı sıra yazma kuranlar, kıymetli örtüler, sanduka puşideleri, inci-elmas ve yakut gibi kıymetli taşlar, kuran mahfuzları, seccadeleler, rahleler, avizeler, askılar, kandiller, şamdanlar, buhurdanlıklar, hat levhaları, kilit ve anahtarlar, teşbihler, gülyeğleri, elbiseler gibi hediyeler göndermiştir. Gönderen kimse durumuna göre mukaddes beldelerde yaşayan ve hizmet ortağı olan kardeşlerine bazen yediklerinden bazen de giydiklerinden gönderirlerdi. Haremeyn ahalisiyle maddî olarak ellerinde neleri var neleri yok paylaşırlardı.

Ferâset çantaları Hac dönüşü adresleri üzerinde yazılı olan sahiplerine içinde hediyelerle geri getirilirdi. Çünkü Hac'dan bu hediyeleri alan o kişiler, gönderenlere teşekkür mukabilinde; zemzem, gümüş yüzük, misvak, kına, sürme, kürdan, öd ağacı, kurs (güzel kokulu bir takım maddelerden yapılmış, bir nevi mum gibi tütsü), hurma ve benzeri ufak tefek hediyeler yollarlardı. Bütün bunlar, o yılın Surre ve Ferâset defterlerine kaydedilirdi.

DEĞER KOLEJİ

“BAHAR ŞENLİĞİ VE ANNELER GÜNÜ ETKİNLİĞİ”

Özel Değer Kolejinin hazırlamış olduğu “Bahar Şenliği ve Anneler günü” etkinliğinde, Enstitümüzün el emegi göz nuru ürünlerinin tanıtım, sunum ve satışı için yerimizi aldı.

İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Hayat Boyu Öğrenme Şube Müdürü Sayın Şevket KANDEMİR ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Şube Müdürü Sayın Yılmaz BOZDERE kurumumuzu ziyaret etmişlerdir.

Şahinbey Kaymakamı Sayın Mehmet Emin TAŞÇI ve Şahinbey Malmüdürü Sayın M. Mustafa YEŞİLYURT ' un nazik ziyaretleriyle bizi onurlandırmışlardır.

